

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจศักยภาพของเมืองสู่ความสำเร็จ
ในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลระดับนานาชาติ กรณีศึกษาจังหวัดสงขลา
Exploratory Factor Analysis of the City's Potential for Success in Organizing
an International Halal Exhibition: A Case Study of Songkhla Province

ศตายุ ร่มเย็น¹ และ เกดศิริ เจริญวิศาล²

Satayu Romyen¹, and Kaedsiri Jaroenwisan²

คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยศิลปากร

Faculty of Management Science, Silpakorn University, Thailand

E-mail: satayu.r@psu.ac.th

Received October 2, 2024; **Revised** November 18, 2024; **Accepted** December 25, 2024

Abstract

This research aimed to 1) study the potential of cities for success in organizing international halal exhibitions and 2) study the components of the survey of the potential of cities for success in organizing international halal exhibitions. This research was the mixed-method research, consisting of qualitative research through in-depth interviews with 17 experts and quantitative research through questionnaires from Thai Muslim participants who had experience in participating in halal trade fairs in Songkhla Province at least 2 times, using the Cochran sample calculation formula, totaling 400 people, using convenience sampling. The tools used were interview forms and questionnaires. The researcher analyzed basic data using descriptive statistics and analyzed the components of variables through exploratory factor analysis. The research results found that from studying the potential of cities and analyzing the components of the survey of city potential, six components could be analyzed, consisting of readiness of the venue for organizing halal exhibitions, readiness of agencies supporting the organization of the event, city image and prominence, personnel supporting the organization of the event, readiness of transportation and communication systems, and readiness of facilities for organizing the event, which could explain the success of organizing international halal exhibitions by 54.523 percent.

Keywords: city potential components; success in organizing halal exhibitions; international halal exhibitions

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาศักยภาพของเมืองสู่ความสำเร็จในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลในระดับนานาชาติ และ 2) ศึกษาองค์ประกอบเชิงสำรวจศักยภาพของเมืองสู่ความสำเร็จในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลในระดับนานาชาติ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน โดยการวิจัยเชิงคุณภาพผ่านการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึก และการวิจัยเชิงปริมาณผ่านการเก็บแบบสอบถามจากผู้เข้าร่วมงานชาวไทยเชื้อสายมุสลิมที่เคยมีประสบการณ์เข้าร่วมงานแสดงสินค้าฮาลาลในพื้นที่จังหวัดสงขลา อย่างน้อย 2 ครั้ง ผ่านสูตรการคำนวณกลุ่มตัวอย่างของคอกแรน จำนวนทั้งสิ้น 400 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างตามความสะดวก เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานผ่านการใช้ค่าสถิติพรรณนา และวิเคราะห์องค์ประกอบของตัวแปรผ่านการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ผลวิจัยพบว่า จากการศึกษาศักยภาพของเมืองและวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบเชิงสำรวจศักยภาพของเมือง สามารถวิเคราะห์องค์ประกอบได้ 6 องค์ประกอบ ประกอบด้วย ด้านความพร้อมสถานที่จัดงานแสดงสินค้าฮาลาล ความพร้อมของหน่วยงานในการสนับสนุนการจัดงาน ภาพลักษณ์และความโดดเด่นของเมือง บุคลากรในการสนับสนุนการจัดงาน ความพร้อมของระบบขนส่งและการคมนาคม และความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดงาน โดยสามารถอธิบายความสำเร็จในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลระดับนานาชาติ ได้ร้อยละ 54.523

คำสำคัญ: องค์ประกอบศักยภาพของเมือง; ความสำเร็จการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาล; งานแสดงสินค้าฮาลาลระดับนานาชาติ

บทนำ

จากการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลกที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งการพัฒนาเทคโนโลยี ความเปลี่ยนแปลงในห่วงโซ่อุปทาน และสถานการณ์สงครามของโลกที่เกิดขึ้นส่งผลให้หลายธุรกิจและอุตสาหกรรมต้องปรับตัวอย่างรวดเร็ว เพื่อความอยู่รอดและความสามารถในการแข่งขัน รวมไปถึงการปรับตัวของธุรกิจจากการระบาดของโควิด-19 ในช่วงปี พ.ศ. 2562-2565 ที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อหลายอุตสาหกรรมทั่วโลก เช่นเดียวกับอุตสาหกรรมไมซ์ ซึ่งต้องเผชิญกับปัญหาเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดล้มละลายของธุรกิจ อัตราการว่างงานเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมการจัดงานแสดงสินค้าที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย ได้แก่ 1) การส่งเสริมความเจริญเติบโตให้กับเมือง 2) การกระจายรายได้ไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอุตสาหกรรมไมซ์ และ 3) การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจพื้นฐานในพื้นที่ เช่น การสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการและประชาชนในพื้นที่ การกระจายความมั่งคั่งในระบบเศรษฐกิจของเมือง และการแก้ไขปัญหาปรากฏการณ์สมองไหล (Romyen & Jaroenwisan, 2022)

ในปี พ.ศ. 2566 การจัดงานแสดงสินค้าสร้างรายได้จากผู้เข้าร่วมงานให้กับประเทศไทยถึง 18,633 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 36.34 ของรายได้ในอุตสาหกรรมไมซ์ทั้งหมด (Thailand Convention and Exhibition Bureau, 2024) ส่งผลให้เมืองที่มีศักยภาพต่าง ๆ ของประเทศไทยได้มีการส่งเสริมและกระตุ้นเศรษฐกิจผ่านการจัดงานแสดงสินค้าในรูปแบบต่าง ๆ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการจัดงานแสดงสินค้าในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ได้เกิดการกระจายไปยังเมืองสำคัญ ๆ ของประเทศไทย เช่นเดียวกับการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลในจังหวัดสงขลา ซึ่งมีประชากรชาวมุสลิมจำนวนมากและมีเขตจังหวัดติดกับ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีประชากรมุสลิมที่มากที่สุดของประเทศไทย โดยในปี 2565

ประเทศไทยมีประชากรชาวมุสลิมมากถึง 7.9 ล้านคน (Mustafa et al., 2021) ส่งผลให้เกิดการได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวไมซ์ชาวมุสลิมทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงาน World HAPEX Thailand ซึ่งถือเป็นงานแสดงสินค้าฮาลาลที่ใหญ่ที่สุดในภาคใต้ โดยมีบทบาทสำคัญในการฟื้นฟูและกระตุ้นเศรษฐกิจในของจังหวัดสงขลา ผ่านการเปิดโอกาสให้กับผู้ประกอบการในพื้นที่สร้างรายได้และเสริมเศรษฐกิจภาพรวมของจังหวัดสงขลา (Songkhla Provincial Public Relation Office, 2022)

จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับการขับเคลื่อนการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลของเมือง จำเป็นต้องมีทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ครบครันในการรองรับการจัดงาน ซึ่งเมืองต้องมีความพร้อมในการรองรับการจัดงานในระดับนานาชาติ เพื่อสร้างประสบการณ์ที่ดีและทัศนคติที่เชิงบวก อันส่งผลการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่โดดเด่นของเมืองให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวไมซ์ระดับนานาชาติ อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันเมื่อเปรียบเทียบการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลระดับนานาชาติในประเทศไทย พบว่า จำนวนงานแสดงสินค้าฮาลาลระดับนานาชาติที่มีศักยภาพในประเทศไทยยังคงมีอยู่อย่างจำกัด เนื่องจากการพัฒนาสินค้าและบริการฮาลาลยังอยู่ในช่วงแรกเริ่ม จึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วนเพื่อยกระดับคุณภาพและสร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้า (Kamphaengseri et al., 2020) สอดคล้องกับ Halal Institute et al. (2023) กล่าวว่า การจัดงานไมซ์ทางด้านฮาลาลปัจจุบันสถานที่จัดงานจำเป็นต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้เข้าร่วมงานชาวมุสลิม อาทิ ห้องละหมาด และห้องอาบน้ำละหมาดที่เพียงพอ ซึ่งบางสถานที่จัดงานยังคงมีอย่างจำกัด นอกจากนี้การส่งเสริมศักยภาพของเมืองถือเป็นจุดสำคัญที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อการพัฒนาการจัดงานให้ดำเนินการจัดงานอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Ramirez (2021) ที่กล่าวว่า การพัฒนาศักยภาพของเมืองในด้านต่างๆ เช่น การคมนาคมที่สะดวกในการเข้าถึงสถานที่จัดงาน สถานที่พัก และสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและสร้างโอกาสเชิงบวกให้กับเมือง ซึ่งเชื่อมโยงกับ Thailand Convention and Exhibition Bureau (2021) พิจารณาว่าเมืองที่มีความพร้อมในการรองรับการจัดงานไมซ์จำเป็นต้องมีเกณฑ์เบื้องต้น 8 ประการได้แก่ 1) ความสะดวกในการเข้าสู่เมืองและสถานที่จัดงาน 2) การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน การศึกษาและประชาชนในพื้นที่ในการจัดงานไมซ์ 3) กิจกรรมพิเศษนอกเหนือจากการร่วมกิจกรรมไมซ์ 4) ที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้เข้าร่วมงาน 5) สถานที่จัดงาน และสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีความพร้อมในการจัดงานไมซ์ทุกรูปแบบ 6) ภาพลักษณ์และความมีชื่อเสียงของเมือง 7) สภาพแวดล้อมของเมือง และ 8) ปัจจัยการบริหารจัดการความเสี่ยงในการจัดงานในเมือง ดังนั้นการพัฒนาดังกล่าวไม่เพียงช่วยเพิ่มความสะดวกและสิทธิประโยชน์ให้กับผู้จัดงานเท่านั้น แต่ยังสร้างประสบการณ์ที่ดีและความพึงพอใจให้กับผู้เข้าร่วมงาน ซึ่งจะนำไปสู่การบอกต่อและการยอมรับในงานครั้งต่อไป

ดังนั้น จึงแสดงให้เห็นว่าศักยภาพของเมืองล้วนแต่เป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลผ่านการเชื่อมโยงกับหลักทฤษฎีฐานทรัพยากรที่ศึกษาทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อสร้างขีดความสามารถในการบรรลุความสำเร็จที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ ซึ่งจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลยังมีจำนวนน้อย ส่วนใหญ่มุ่งเน้นการศึกษาภาพรวมของอุตสาหกรรมไมซ์ และการดำเนินงานแสดงสินค้าโดยภาพรวม ซึ่งยังไม่พบงานวิจัยเฉพาะเจาะจงในเรื่องดังกล่าว ดังนั้นผู้วิจัยจึงมุ่งเป้าศึกษาองค์ประกอบเชิงสำรวจศักยภาพของเมืองสู่ความสำเร็จในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลระดับนานาชาติ เพื่อเป็นแนวทางสำคัญให้กับเมืองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตั้งต้นในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเมือง ในการพัฒนาการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลระดับนานาชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาศักยภาพของเมืองสู่ความสำเร็จในการจัดงานแสดงสินค้าสาขาระดับนานาชาติ
2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบเชิงสำรวจศักยภาพของเมืองสู่ความสำเร็จในการจัดงานแสดงสินค้าสาขาระดับนานาชาติ

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ประกอบไปด้วย การวิจัยเชิงคุณภาพผ่านเทคนิคสัมภาษณ์เชิงลึก และการวิจัยเชิงปริมาณผ่านเทคนิคการสำรวจ เพื่อศึกษาองค์ประกอบเชิงสำรวจศักยภาพของเมืองสู่ความสำเร็จในการจัดงานแสดงสินค้าสาขาระดับนานาชาติ

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเชิงคุณภาพ: ผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานแสดงสินค้าสาขาสหกรณ์ไหม และอุตสาหกรรมฮาลาล จำนวน 17 คน ผ่านวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญใน 5 กลุ่ม ได้แก่ หน่วยงานส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมไหมระดับประเทศ จำนวน 3 คน หน่วยงานภาคเอกชนในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมไหมและอุตสาหกรรมฮาลาลในพื้นที่จังหวัดสงขลา จำนวน 3 คน หน่วยงานด้านการศึกษา จำนวน 3 คน หน่วยงานให้บริการสถานที่จัดงาน และผู้จัดงานแสดงสินค้าสาขาระดับนานาชาติในพื้นที่จังหวัดสงขลา จำนวน 4 คน และหน่วยงานภาครัฐในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมไหมและอุตสาหกรรมฮาลาลในพื้นที่จังหวัดสงขลา จำนวน 4 คน

การวิจัยเชิงคุณภาพ: กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ ผู้เข้าร่วมงานชาวไทยเชื้อสายมุสลิมที่เคยมีประสบการณ์เข้าร่วมงานแสดงสินค้าสาขาระดับนานาชาติในพื้นที่จังหวัดสงขลา จำนวน 400 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างตามความสะดวก

ขอบเขตด้านพื้นที่ จังหวัดสงขลา

ขอบเขตด้านเวลา มิถุนายน – สิงหาคม 2567

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดงานแสดงสินค้าสาขาสหกรณ์

งานแสดงสินค้าและนิทรรศการมักถูกเป็นเครื่องมือทางการตลาดในการจัดกิจกรรมการแสดงสินค้า บริการ และกิจกรรมต่างๆ ของภาคธุรกิจ เพื่อเผยแพร่ความรู้ นวัตกรรม และส่งเสริมการตลาดภายในงาน โดยเฉพาะในยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม งานแสดงสินค้าได้รับการยอมรับว่าเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้ผู้ประกอบการเข้าถึงสินค้าและบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมไปถึงการสร้างโอกาสให้กับสถานที่จัดงานแสดงสินค้ามีการเติบโตขึ้น (Department of International Trade Promotion, 2020) สะท้อนบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจในพื้นที่ โดย Thailand Convention and Exhibition Bureau (2021) กล่าวว่า การจัดงานแสดงสินค้าจำเป็นต้องอาศัยบทบาทของตัวกลางในการเชื่อมโยงระหว่างผู้จัดแสดงสินค้า และผู้เข้าร่วมงาน ซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญของผู้จัดงาน เพื่อให้เกิดการพบปะและการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อ นอกจากนี้การจัดงานแสดงสินค้าที่มีประสิทธิภาพมักจะมีการจัดกิจกรรมเสริมต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจและดึงดูดผู้เข้าร่วมงานให้มากขึ้น อาทิ การเปิดตัวผลิตภัณฑ์ใหม่ หรือ

การสาธิตสินค้า ซึ่งช่วยส่งเสริมให้เกิดการสื่อสารเชิงธุรกิจที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเพิ่มโอกาสทางการตลาดของผู้จัดแสดงสินค้าภายในงาน อีกทั้ง Wongsuwan (2020) ได้กล่าวว่า นอกเหนือจากการเป็นเวทีสำหรับการนำเสนอสินค้าและแนวคิดใหม่ ๆ ให้แก่ผู้เข้าร่วมแล้ว งานแสดงสินค้ายังมีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังค่านิยมและเสริมสร้างอัตลักษณ์เฉพาะตัวให้กับผู้ประกอบการที่เข้าร่วมงาน ตลอดจนถือเป็นโอกาสสำคัญในการประชาสัมพันธ์สินค้าให้เป็นที่รู้จักในวงกว้างและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับกลุ่มลูกค้าเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ Thailand Convention and Exhibition Bureau (2020) ได้แบ่งประเภทของลักษณะงาน ได้แก่ 1) การแบ่งตามวัตถุประสงค์การจัดงานที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการตลาดประชาสัมพันธ์ในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี 2) การแบ่งตามระดับของการจัดงาน ซึ่งสามารถแบ่งเป็นการจัดงานในระดับนานาชาติ ระดับชาติ และระดับท้องถิ่น และ 3) การแบ่งตามสถานที่จัดงานซึ่งเป็นรูปแบบภายในอาคารและนอกอาคาร เป็นต้น รวมไปถึงการจำแนกประเภทตามรูปแบบการจัดงานได้ 3 รูปแบบ ได้แก่ 1) งานแสดงสินค้าและนิทรรศการในรูปแบบธุรกิจกับธุรกิจ มุ่งเน้นการทำตลาดระหว่างผู้ประกอบการในพื้นที่กับผู้ประกอบการที่มาร่วมงาน 2) งานแสดงสินค้าและนิทรรศการในรูปแบบธุรกิจกับผู้บริโภค มุ่งเน้นการทำตลาดระหว่างผู้ประกอบการในพื้นที่กับผู้บริโภคโดยตรง และ 3) งานแสดงสินค้าและนิทรรศการในรูปแบบธุรกิจกับผู้บริโภค ผสมผสานการจัดงาน 2 รูปแบบ โดยแบ่งระยะเวลาในการจัดงานให้เหมาะสม อาทิ การจัดงานในรูปแบบ B2B จำนวน 1 วัน และจัดงาน B2C จำนวน 2 วัน ในวันถัดไป

ดังนั้นงานแสดงสินค้าฮาลาลจึงเป็นกิจกรรมทางการตลาดที่มีวัตถุประสงค์ในการเชื่อมโยงผู้ซื้อและผู้ขายในสถานที่และช่วงเวลาที่กำหนดไว้ล่วงหน้า โดยมักมีการผสมผสานกิจกรรมต่างๆ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจ เช่น การเปิดตัวผลิตภัณฑ์ใหม่ การจัดประชุมสัมมนาที่เกี่ยวข้อง และการต่อยอดไปสู่การเจรจาธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมฮาลาล กิจกรรมเหล่านี้มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการตลาดประชาสัมพันธ์และการสร้างความสัมพันธ์ที่ยั่งยืนกับลูกค้า ซึ่งเป็นประโยชน์โดยตรงต่อผู้ประกอบการและผู้เข้าร่วมงานแสดงสินค้าฮาลาลอย่างแท้จริง

แนวคิดศักยภาพของเมือง

ศักยภาพของเมืองเป็นความสามารถของเมืองทางด้านทรัพยากรที่มีอยู่มาบริหารให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการนั้นๆ ได้ อาทิ ระบบการขนส่งมวลชนภายในเมือง สถานที่ท่องเที่ยว บุคลากรที่ให้บริการในพื้นที่เศรษฐกิจ และปัจจัยภายนอกอื่นๆ เป็นต้น (Worapreeda et al., 2017) โดย Dickman (1996) กล่าวว่า ศักยภาพของเมืองที่ดีในการพัฒนาสู่ความสำเร็จจะประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 5 ประการ หรือ 5As ได้แก่ 1) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านระบบขนส่งได้ง่าย 2) สิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน อาทิ ไฟฟ้า น้ำประปา ห้องน้ำ และอื่นๆ 3) การดึงดูดใจด้วยแหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ 4) กิจกรรมที่สร้างประสบการณ์ที่แปลกใหม่สำหรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามา และ 5) ที่พักในเมืองที่มีความเหมาะสมทางด้านราคาและความสะอาดสบาย

สอดคล้องกับ Thailand Convention and Exhibition bureau (2020) ที่กล่าวว่า เมืองที่มีศักยภาพในการรองรับการจัดงานไมซ์ ควรมีเกณฑ์การพิจารณาศักยภาพเบื้องต้นของเมืองในมิติต่างๆ ทั้ง 8 มิติ ได้แก่ 1) ความสะดวกในการเข้าสู่เมืองและสถานที่จัดงาน 2) การสนับสนุนการจัดงานไมซ์ของเมืองจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน การศึกษาและประชาชนในพื้นที่ 3) กิจกรรมพิเศษนอกเหนือจากการร่วมกิจกรรมไมซ์ 4) ที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอและมีคุณภาพในการให้บริการแก่นักเดินทางไมซ์ 5) สถานที่จัดงานและสิ่งอำนวยความสะดวกต้องมีความพร้อมในการจัดงานไมซ์ทุกรูปแบบและมีมาตรฐาน 6) ภาพลักษณ์และความมีชื่อเสียงของเมือง 7) สภาพแวดล้อมของเมืองที่แสดงถึงความมั่นคงและสภาพการณ์ที่เหมาะสมต่อการจัดงาน และ 8) ปัจจัยความเสี่ยงและ

การบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งเป็นปัจจัยทางด้านการจัดการสาธารณภัยที่อาจเกิดกับเมืองอย่างไม่คาดคิดและส่งผลต่อการจัดงานได้

ดังนั้น ศักยภาพของเมืองเป็นขีดความสามารถในการรองรับการจัดกิจกรรมต่างๆ ผ่านสิ่งอำนวยความสะดวกและทรัพยากรของเมืองที่มีอยู่ อาทิ โครงสร้างพื้นฐานของเมือง ภาพลักษณ์ของเมือง แหล่งท่องเที่ยว ที่พัก/โรงแรม กิจกรรมดึงดูดนักท่องเที่ยว และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เชื่อมโยงกับการศึกษา การพัฒนาและการยกระดับศักยภาพสู่การรองรับการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลระดับนานาชาติ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการขั้นพื้นฐานของผู้เข้าร่วมงานชาวมุสลิมบนฐานทรัพยากรที่มี รวมไปถึงการพัฒนาสู่การเป็นแนวทางศักยภาพของเมืองต้นแบบในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลระดับนานาชาติต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของศักยภาพของเมืองสู่ความสำเร็จในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลระดับนานาชาติ ผ่านการศึกษาจากแหล่งข้อมูล เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องศึกษาเอกสาร วารสารวิชาการ ตำรา จากฐานข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือและเหมาะสมที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดศักยภาพของเมืองสู่ความสำเร็จในการจัดงานแสดงสินค้าระดับนานาชาติ ทฤษฎีฐานทรัพยากร และงานวิจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดองค์ประกอบและนิยามศักยภาพของเมืองสู่ความสำเร็จในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลอย่างแท้จริง

ขั้นที่ 2 เครื่องมือและการดำเนินการวิจัยองค์ประกอบชุดศักยภาพของเมืองสู่ความสำเร็จในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลระดับนานาชาติ

1. กำหนดและเตรียมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย จำนวน 17 ท่าน
2. สร้างเครื่องมือ ตรวจสอบคุณภาพ และศึกษาเอกสารเกี่ยวกับศักยภาพของเมืองสู่ความสำเร็จในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลระดับนานาชาติ ตลอดจนกระบวนการสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยมีลักษณะแบบปลายเปิดตามแนวสัมภาษณ์จากแนวคิดและทฤษฎี

3. สัมภาษณ์ (EDFR รอบที่ 1) ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์กับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ด้วยแบบสัมภาษณ์รูปแบบกึ่งโครงสร้าง โดยให้ผู้เชี่ยวชาญสามารถตอบคำถามได้อย่างอิสระ เพื่อนำข้อมูลไปสังเคราะห์เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยต่อไป ซึ่งมีประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านความพร้อมของเมืองอะไรบ้างที่ท่านมองว่าจะส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลระดับนานาชาติ

4. นำบทสัมภาษณ์มาสังเคราะห์ และจัดทำแบบสอบถาม (EDFR รอบที่ 2) และไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 17 คนเดิม เพื่อยืนยันความเหมาะสมของข้อคำถามแต่ละข้อที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ผ่านการจัดทำแบบสอบถามปลายปิดในการเก็บข้อมูลรอบที่ 2 ซึ่งใช้เกณฑ์การพิจารณาในลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบลิเคิร์ต Likert Scale ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาข้อคำถามผ่านการคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ตลอดจนพิจารณาประเด็นที่มีความสอดคล้องกันระหว่างความเห็นของผู้วิจัยกับผู้เชี่ยวชาญที่มีค่าพิสัยควอไทล์ไม่เกิน 1.50 (Phulphotharachiwin, 2005)

5. นำผลที่ได้ไปปรับแก้ และพัฒนาเป็นแบบสอบถามองค์ประกอบศักยภาพของเมืองสู่ความสำเร็จในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลระดับนานาชาติ เป็นแบบสอบถามปลายปิด แบ่งตามองค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบ

เป็นตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 46 ตัวแปร ซึ่งผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้เพื่อพิจารณาความเชื่อมั่นกับกลุ่มตัวอย่างที่มีบริบทใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีการของครอนบาค ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับอยู่ที่ 0.978 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บแบบสอบถามจริงต่อไปได้

6. นำแบบสอบถามข้างต้นไปเก็บข้อมูลกับ ผู้เข้าร่วมงานชาวไทยเชื้อสายมุสลิมที่เคยมีประสบการณ์เข้าร่วมงานแสดงสินค้าฮาลาลในพื้นที่จังหวัดสงขลา อย่างน้อย 2 ครั้ง จำนวน 400 คน เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA)

ส่วนที่ 2 ผู้ให้ข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ให้ข้อมูล : ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมไมซ์ อุตสาหกรรมฮาลาล ผู้จัดงานแสดงสินค้าฮาลาล และผู้ประกอบการสถานที่จัดงานแสดงสินค้า เป็นต้น จำนวน 17 ท่าน ซึ่งใช้เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญในรูปแบบเฉพาะเจาะจง ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญในหน่วยงานส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมไมซ์ระดับประเทศ จำนวน 3 คน หน่วยงานภาคเอกชนในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมไมซ์และอุตสาหกรรมฮาลาลในพื้นที่จังหวัดสงขลา จำนวน 3 คน หน่วยงานด้านการศึกษา จำนวน 3 คน หน่วยงานให้บริการสถานที่จัดงาน และผู้จัดงานแสดงสินค้าฮาลาลในพื้นที่จังหวัดสงขลา จำนวน 4 คน และหน่วยงานภาครัฐในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมไมซ์และอุตสาหกรรมฮาลาลในพื้นที่จังหวัดสงขลา จำนวน 4 คน เป็นต้น และการทำการสัมภาษณ์เชิงลึก

ประชากร : ผู้เข้าร่วมงานชาวไทยเชื้อสายมุสลิมที่เคยมีประสบการณ์เข้าร่วมงานแสดงสินค้าฮาลาลในพื้นที่จังหวัดสงขลา อย่างน้อย 2 ครั้ง ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน

กลุ่มตัวอย่าง : ผู้เข้าร่วมงานชาวไทยเชื้อสายมุสลิมที่เคยมีประสบการณ์เข้าร่วมงานแสดงสินค้าฮาลาลในพื้นที่จังหวัดสงขลา อย่างน้อย 2 ครั้ง ผ่านการใช้สูตรของคอคแรน จำนวน 385 คน (Cochran, 1977) เพื่อป้องกันการคลาดเคลื่อนและเพิ่มความแม่นยำของข้อมูลผู้วิจัยเพิ่มจำนวนการเก็บแบบสอบถาม จำนวน 4 เปอร์เซนต์ จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รวมเป็นทั้งสิ้น จำนวน 400 คน ทั้งนี้การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีจากการสุ่มตัวอย่างตามความสะดวก (Convenience Sampling)

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิจัยนี้เป็นวิจัยแบบผสมผสาน ระหว่าง วิจัยเชิงคุณภาพผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึก และวิจัยเชิงปริมาณผ่านการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามศักยภาพของเมืองสู่ความสำเร็จในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลระดับนานาชาติ โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ผ่านการใช้ค่าสถิติพรรณนา และวิเคราะห์องค์ประกอบของตัวแปรผ่านการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) ซึ่งกำหนดเกณฑ์การพิจารณาค่าสถิติ KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) ซึ่งต้องมีค่าเข้าใกล้ 1 และมากกว่า 0.4 จะถือว่าเป็นข้อมูลที่มีความเหมาะสม จากนั้นวิเคราะห์ด้วยวิธีองค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis : PCA) หมุนแกนปัจจัยแบบตั้งฉาก (Orthogonal Rotation) แบบ Varimax ให้ค่าไอเกน มากกว่า 1 และคำนวณค่าน้ำหนักขององค์ประกอบมากกว่า 0.4 ขึ้นไป (Hair et al., 2014) เพื่อนำมาจัดกลุ่มตัวแปรเป็นองค์ประกอบใหม่ตามความเหมาะสมของงานวิจัย

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องทั้ง 17 ท่าน ผลวิจัยพบว่า ศักยภาพของเมืองมีบทบาทอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลในระดับนานาชาติ ด้วยบทบาทการจัดงานแสดงสินค้าที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว จึงจำเป็นต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นในการรองรับผู้เข้าร่วมงานและผู้จัดงานแสดงสินค้าฮาลาลระดับนานาชาติอย่างเป็นรูปธรรม แบ่งออกเป็น 6 ประการ ดังนี้

1) ด้านระบบขนส่งและการคมนาคม เมืองต้องมีระบบการขนส่งที่มีประสิทธิภาพครอบคลุมการเดินทางมาเข้าร่วมทั้งจากผู้จัดงานและผู้เข้าร่วมงาน ดังนั้นจึงต้องมีการพิจารณาการให้บริการสนามบินนานาชาติ การให้บริการเที่ยวบินนานาชาติเข้ามายังเมือง การให้บริการเที่ยวบินภายในประเทศมาจากภูมิภาคต่างๆ การให้บริการระบบขนส่งสาธารณะเชื่อมโยงระหว่างเมือง การเข้าถึงสถานที่จัดงานแสดงสินค้า และมาตรการการจัดการระบบขนส่งสาธารณะที่มีคุณภาพ เพื่อให้การเดินทางมายังจุดหมายปลายทางดังกล่าวเป็นไปอย่างสะดวกสบาย

2) ด้านภาพลักษณ์และความโดดเด่นเปรียบเสมือนหน้าตาของเมืองที่จะดึงดูดผู้จัดงานและผู้เข้าร่วมงานมาจัดงานในพื้นที่ ดังนั้นเมืองต้องให้ความสำคัญทางด้านความพร้อมของอุตสาหกรรมฮาลาลของเมือง ความโดดเด่นทางด้านวัฒนธรรมชาวมุสลิม การต้อนรับขับสู้ที่ดีจากประชาชนในพื้นที่ ความปลอดภัยของเมืองในการจัดงาน การได้รับรองเป็นเมืองโมฮัมหมัด การส่งเสริมการจัดงานแสดงสินค้าในรูปแบบ B2B และคนในพื้นที่ควรจะสามารถสื่อสารภาษามลายูและภาษาอังกฤษได้ เพื่อเข้าถึงกลุ่มลูกค้าและสร้างแรงดึงดูดที่น่าสนใจ

3) ด้านความพร้อมสถานที่จัดงานแสดงสินค้าฮาลาล เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการมาร่วมงาน เนื่องจากสถานที่จัดงานแสดงสินค้าฮาลาลที่ดี จำเป็นต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาอิสลามเพื่อรองรับผู้เข้าร่วมงานชาวมุสลิม ดังนั้นจำเป็นต้องพิจารณาขนาดของสถานที่จัดงานที่มีเพียงพอต่อผู้เข้าร่วมงาน มาตรฐานสถานที่จัดงาน ครัวฮาลาลและการจัดหาอาหารฮาลาลจากภายนอก การทำความสะอาดพื้นที่ในการลำเลียงสินค้าฮาลาล ความพร้อมของข้อมูลซัพพลายเออร์ในการจัดงานฮาลาล ความปลอดภัยของสถานที่จัดงาน และป้ายบอกทาง หรือป้ายอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เป็นภาษาสากล เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้เข้าร่วมงานอย่างทั่วถึง

4) ด้านหน่วยงานในการสนับสนุนการจัดงาน จำเป็นต้องมีการขับเคลื่อนและส่งเสริมการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้นเมืองต้องมีการพิจารณาให้มีหน่วยงานในการขับเคลื่อนการจัดงานแสดงสินค้าหน่วยงานให้ความรู้ทางด้านฮาลาล สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมโมฮัมหมัด การสนับสนุนงบประมาณในการจัดงาน การสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านฮาลาล อาทิ รถสุขาเคลื่อนที่พร้อมสายฉีดชำระ และรถห้องละหมาดเคลื่อนที่ เป็นต้น

5) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาล เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมงาน ดังนั้นเมืองต้องพิจารณาการให้บริการของสถานที่ท่องเที่ยวที่สามารถรองรับชาวมุสลิม มาตรฐานฮาลาลร้านอาหารฮาลาลในพื้นที่ที่เพียงพอ การสนับสนุนการจัดงานแสดงสินค้าทางด้านฮาลาลจากซัพพลายเออร์ที่มีความรู้และประสบการณ์ เมืองมีโรงแรมที่พักที่เพียงพอและเป็นมิตรกับมุสลิม การให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกเบื้องต้นสำหรับชาวมุสลิม เพื่อสร้างความประทับใจกับผู้เข้าร่วมงานตลอดจนการมาร่วมงานในพื้นที่

6) ด้านบุคลากรในการสนับสนุนการจัดงาน เมืองจำเป็นต้องมีการสนับสนุนให้บุคลากรในการให้บริการมีองค์ความรู้และทักษะในการให้บริการอย่างมืออาชีพเพื่อยกระดับการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลสู่ระดับนานาชาติ จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาศักยภาพความพร้อมด้านผู้เชี่ยวชาญ หรือ ผู้จัดงานในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาล

ความรู้และความเข้าใจการจัดงานด้านฮาลาล ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ มลายู และอาหรับ การแต่งกายที่เหมาะสม และความรู้ในหลักปฏิบัติทางด้านการจัดงานฮาลาล เป็นต้น รวมไปถึงผู้จัดงานแสดงสินค้าฮาลาลในพื้นที่ จำเป็นต้องมีข้อมูลผู้ประกอบการที่มามีศักยภาพแสดงสินค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อสร้างการเชื่อมโยงระหว่างอุตสาหกรรมระหว่างประเทศอย่างยั่งยืน

ดังนั้นจากความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยได้นำผลมาสรุปเป็นข้อคำถามองค์ประกอบศักยภาพของเมืองสู่ความสำเร็จในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลระดับนานาชาติ เพื่อใช้การศึกษาวัตถุประสงค์ที่ 2 ต่อไป

วัตถุประสงค์ที่ 2 จากการเก็บแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจศักยภาพของเมืองสู่ความสำเร็จในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลระดับนานาชาติ มีรายละเอียดการวิเคราะห์ ดังนี้

1) การทดสอบค่าสถิติของโมเดล พบว่า ค่าสถิติ KMO มีค่าเท่ากับ 0.917 ค่ามากกว่า 0.5 และ 2) ค่าสถิติ Bartlett's Test มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .000 สามารถอธิบายได้ว่าข้อมูลปัจจัยศักยภาพของเมืองสามารถนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจได้ ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าการวิเคราะห์ KMO (The Kaiser-Meyer-Olkin) และสหสัมพันธ์ Bartlett's Test of Sphericity ของปัจจัยศักยภาพของเมือง
Table 1 KMO (The Kaiser-Meyer-Olkin) analysis and Bartlett's Test of Sphericity correlation of city potential factors

KMO and Bartlett's Test of Sphericity	
Approx. Chi-Square	9078.754
Df	1035
Sig.	.000***
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.	0.917

ตารางที่ 2 ตัวแปรแต่ละองค์ประกอบของเมือง

Table 2 Variables of each component of the city

องค์ประกอบ	ค่าความแปรปรวน ของตัวแปร	ค่าร้อยละ ความแปรปรวน	ค่าร้อยละสะสม ของความแปรปรวน	จำนวนตัวแปร ในองค์ประกอบ
1	5.352	28.110	11.635	10
2	4.504	6.480	21.427	8
3	4.301	6.061	30.777	8
4	4.233	5.272	39.980	8
5	3.362	4.789	47.290	6
6	3.327	3.811	54.523	6

จากตารางที่ 2 สามารถอธิบายได้ว่าตัวแปรศักยภาพของเมือง สามารถแบ่งองค์ประกอบได้ 6 องค์ประกอบ ซึ่งสามารถอธิบายปัจจัยศักยภาพของเมืองในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลระดับนานาชาติได้ร้อยละ 54.523 และจัดองค์ประกอบผ่านการหมุนแกน Varimax ซึ่งพิจารณาจากค่าน้ำหนักปัจจัยไม่ต่ำกว่า 0.4 โดยสามารถจัดตามแต่ละองค์ประกอบได้ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 : ความพร้อมสถานที่จัดงานแสดงสินค้าฮาลาล ซึ่งประกอบด้วย

- PC15 เมืองควรมีสถานที่จัดงานแสดงสินค้าขนาดใหญ่
- PC16 สถานที่จัดงานควรได้รับมาตรฐานสถานที่จัดงานแสดงสินค้าระดับประเทศ หรือ ระดับนานาชาติ
- PC17 สถานที่จัดงานควรมีห้องละหมาดแยกชายและหญิง ภายในประกอบด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการละหมาด และทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอให้บริการ เป็นต้น
- PC18 สถานที่จัดงานควรมีห้องอาบน้ำละหมาดแยกชายและหญิงและทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ
- PC19 สถานที่จัดงานควรมีครัวฮาลาล หรือสามารถจัดหาซัพพลายเออร์อาหารฮาลาลจากภายนอกได้
- PC20 สถานที่จัดงานควรใส่ใจพื้นที่ในการลำเลียงสินค้าฮาลาล
- PC21 ภายในห้องน้ำของสถานที่จัดงานควรมีสายฉีดชำระให้บริการ
- PC22 สถานที่จัดงานควรมีข้อมูลซัพพลายเออร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดงานฮาลาล อาทิ โรงแรมที่เป็นมิตรกับมุสลิม รายชื่อร้านอาหารฮาลาล หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับฮาลาล เป็นต้น
- PC23 สถานที่จัดงานควรมีความปลอดภัย
- PC24 สถานที่จัดงานควรมีป้ายบอกทางสากลในการอำนวยความสะดวก

องค์ประกอบที่ 2 : ความพร้อมของหน่วยงานในการสนับสนุนการจัดงาน

- PC25 เมืองควรมีหน่วยงานในการขับเคลื่อนการจัดงานแสดงสินค้า
- PC26 เมืองควรมีหน่วยงานให้องค์ความรู้ทางด้านฮาลาล
- PC27 เมืองควรมีสถาบันการศึกษาที่มีหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการจัดงานแสดงสินค้า
- PC28 เมืองควรมีสมาคมจากภาคเอกชนในการส่งเสริมการจัดงานแสดงสินค้าทางด้านฮาลาล
- PC29 เมืองควรมีการส่งเสริมการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลอยู่ในแผนพัฒนาจังหวัด
- PC30 เมืองควรมีการร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการขับเคลื่อนการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาล
- PC31 หน่วยงานภาครัฐควรให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาล
- PC32 หน่วยงานภาครัฐควรให้การสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านฮาลาลในการรองรับการจัดงาน อาทิ รถห้องละหมาดเคลื่อนที่ รถสุขาเคลื่อนที่พร้อมสายฉีดชำระ และสัญญาณอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 3 : ภาพลักษณ์และความโดดเด่นของเมือง ซึ่งประกอบด้วย

- PC7 เมืองควรได้รับรองเป็นไมซ์ซิตี้
- PC8 เมืองควรมีธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมฮาลาล
- PC9 เมืองควรมีความโดดเด่นทางด้านวัฒนธรรมชาวมุสลิม
- PC10 เมืองควรได้รับความร่วมมือในการต้อนรับขับสู้ที่ดีจากประชาชนในพื้นที่
- PC11 ประชากรในพื้นที่ควรมีความสามารถสื่อสารภาษามลายูได้
- PC12 ประชากรในพื้นที่ควรมีความสามารถสื่อสารอังกฤษได้
- PC13 เมืองควรมีความปลอดภัย

PC14 เมืองควรมีการสนับสนุนการจัดงานแสดงสินค้าในรูปแบบธุรกิจกับธุรกิจ (Business to Business) ในการจัดงานแสดงสินค้านานาชาติ

องค์ประกอบที่ 4 : บุคลากรในการสนับสนุนการจัดงาน ซึ่งประกอบด้วย

PC39 เมืองควรมีผู้เชี่ยวชาญ หรือ ผู้จัดงานในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาล

PC40 ผู้จัดงานแสดงสินค้าฮาลาลควรมีข้อมูลผู้ประกอบการที่มาร่วมออกบูธแสดงสินค้าทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

PC41 ผู้จัดงานแสดงสินค้าฮาลาลควรมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการจัดงานด้านฮาลาล

PC42 ผู้จัดงานแสดงสินค้าควรมีพนักงานที่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้

PC43 ผู้จัดงานแสดงสินค้าควรมีพนักงานที่สามารถสื่อสารภาษามลายูได้

PC44 ผู้จัดงานแสดงสินค้าควรมีพนักงานที่สามารถสื่อสารภาษาอาหรับได้

PC45 ผู้จัดงานแสดงสินค้าควรมีพนักงานที่มีความรู้ในหลักปฏิบัติทางการจัดงานฮาลาล

PC46 สถานที่จัดงานหรือผู้จัดงานแสดงสินค้าควรมีพนักงานที่มีการแต่งกายสุภาพเรียบร้อย

องค์ประกอบที่ 5 : ความพร้อมของระบบขนส่งและการคมนาคม ซึ่งประกอบด้วย

PC1 เมืองต้องมีการให้บริการสนามบินนานาชาติ

PC2 สนามบินต้องมีเที่ยวบินนานาชาติเข้ามายังเมือง

PC3 สนามบินต้องมีเที่ยวบินภายในประเทศมาจากภูมิภาคต่างๆ

PC4 เมืองต้องมีระบบขนส่งสาธารณะเชื่อมโยงระหว่างจังหวัด อาทิ รถโดยสารประจำทาง และรถไฟ เป็นต้น

PC5 เมืองควรมีระบบขนส่งสาธารณะที่สามารถเข้าถึงสถานที่จัดงานได้

PC6 เมืองควรมีมาตรการการจัดการระบบขนส่งสาธารณะให้มีประสิทธิภาพ อาทิ การให้บริการที่สุภาพ และการกำหนดราคาค่าขนส่งที่เหมาะสม เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 6 : ความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดงาน

PC33 เมืองควรมีสถานที่ท่องเที่ยวที่สามารถรองรับชาวมุสลิมได้ อาทิ พื้นที่ละหมาด หรือร้านอาหารฮาลาลในสถานที่ท่องเที่ยว

PC34 เมืองควรมีร้านอาหารฮาลาลที่ได้รับมาตรฐานฮาลาลในพื้นที่

PC35 เมืองควรมีซัพพลายเออร์ที่มีความรู้ และประสบการณ์ในการสนับสนุนการจัดงานแสดงสินค้าทางด้านฮาลาล

PC36 เมืองควรมีโรงแรมที่พักที่เป็นมิตรกับมุสลิม

PC37 โรงแรมที่พักควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกเบื้องต้นสำหรับชาวมุสลิม เช่น กิปลัด และสายฉีดชำระ เป็นต้น

PC38 โรงแรมที่พักควรมีจำนวนที่เพียงพอในการรองรับผู้เข้าร่วมงานจำนวนมาก

อภิปรายผล

จากการศึกษาศักยภาพของเมืองสู่ความสำเร็จในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลระดับนานาชาติ สามารถแสดงให้เห็นว่าศักยภาพของเมืองมีบทบาทอย่างยิ่งในการสนับสนุนความสำเร็จของการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลในระดับนานาชาติ โดยเมืองจำเป็นต้องมีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมใน 6 ด้านหลัก ได้แก่ 1) ด้านระบบขนส่งและการคมนาคมที่สะดวกสบายในการเข้าถึงสถานที่จัดงาน ซึ่งรวมถึงการให้บริการเที่ยวบินทั้งภายในและต่างประเทศ และระบบขนส่งสาธารณะที่มีคุณภาพ 2) ด้านภาพลักษณ์และความโดดเด่นที่สะท้อนถึงความพร้อมในการต้อนรับขับสู้แก่ผู้เข้าร่วมงานชาวมุสลิมอย่างมีเอกลักษณ์ อาทิ วัฒนธรรมที่โดดเด่น การสื่อสารที่รองรับภาษาสากล และความปลอดภัยของเมือง เป็นต้น 3) ด้านความพร้อมของสถานที่จัดงานที่ต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาอิสลาม อาทิ ห้องละหมาด และที่จัดเตรียมอาหารฮาลาล เป็นต้น รวมถึงมาตรฐานของสถานที่จัดงานแสดงสินค้า 4) ด้านหน่วยงานสนับสนุนที่จำเป็นต้องขับเคลื่อนอุตสาหกรรมฮาลาลอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ การให้ความรู้เฉพาะทาง และการจัดสรรงบประมาณ เป็นต้น 5) ด้านที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้เข้าร่วมงาน อาทิ โรงแรม ร้านอาหารฮาลาล และสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับชาวมุสลิม และสุดท้าย 6) ด้านบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาล ทั้งในด้านองค์ความรู้ในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาล ทักษะการสื่อสารหลายภาษา และการเชื่อมโยงเครือข่ายธุรกิจระหว่างประเทศ เป็นต้น ซึ่งหากเมืองมีปัจจัยทั้ง 6 ด้านที่กล่าวมาข้างต้น จะทำให้เมืองสามารถรองรับและสร้างประสบการณ์ที่ดีให้แก่ผู้เข้าร่วมงานได้อย่างครบวงจร ซึ่งสอดคล้องกับ Halal Institute et al. (2023) พบว่า การสร้างความประทับใจให้กับผู้เข้าร่วมงานชาวมุสลิม สถานที่จัดงานจำเป็นต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการรองรับ อาทิ ห้องละหมาด ห้องอาบน้ำละหมาด พื้นที่จัดเตรียมอาหารฮาลาล และพนักงานที่มีความรู้ทางด้านภาษาและความเข้าใจในหลักปฏิบัติของชาวมุสลิม เป็นต้น และสอดคล้องกับ Thailand Convention and Exhibition Bureau (2020) พบว่า การพิจารณาว่าเมืองที่มีความพร้อมด้านการจัดงานไมซ์ จำเป็นต้องให้ความสำคัญด้านการเข้าถึงพื้นที่และสถานที่ในการจัดงาน ภาพลักษณ์และความมีชื่อเสียงของเมือง หน่วยงานในการสนับสนุนในพื้นที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกหลังการจัดกิจกรรมไมซ์ เพื่ออำนวยความสะดวกและสร้างความมั่นใจให้กับผู้จัดงานและผู้เข้าร่วมงานอย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ จากการศึกษาลักษณะการศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบศักยภาพของเมืองสู่ความสามารถในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลระดับนานาชาติ พบว่า สามารถแบ่งองค์ประกอบได้ 6 องค์ประกอบ และมีตัวแปรสังเกต จำนวน 46 ตัวแปร ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ความพร้อมสถานที่จัดงานแสดงสินค้าฮาลาล ประกอบด้วย 10 ตัวแปร พบว่า การเตรียมความพร้อมของสถานที่จัดงานแสดงสินค้าฮาลาลสามารถเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลระดับนานาชาติ และความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมงาน สอดคล้องกับ Tippeng et al. (2019) พบว่า บทบาทของสถานที่จัดงานเป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนประสิทธิภาพของการจัดงานไมซ์ โดยเมืองควรมีสถานที่จัดงานที่ได้รับมาตรฐานสากลและมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครันเพื่อสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมไมซ์ในพื้นที่ให้เติบโตอย่างยั่งยืน และ Halal Institute et al. (2023) พบว่า ปัจจัยสำคัญในการจัดงานประชุมและนิทรรศการที่เป็นมิตรต่อชาวมุสลิม คือ การจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกที่สอดคล้องกับหลักศาสนาอิสลาม เช่น ห้องละหมาดและอุปกรณ์ประกอบพิธีกรรม ห้องอาบน้ำละหมาด และการบริการอาหารฮาลาลที่ถูกต้องตามหลักศาสนา เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 2 ความพร้อมของหน่วยงานในการสนับสนุนการจัดงาน ประกอบด้วย 8 ตัวแปร พบว่า เพื่อให้การดำเนินการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลระดับนานาชาติดำเนินการจัดงานไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เมืองจำเป็นต้องมีหน่วยงานในการสนับสนุนการจัดงานแสดงสินค้าอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับ Thailand Convention and Exhibition Bureau (2020) พบว่า การพิจารณาว่าการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมไมซ์ในพื้นที่ควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน สมาคม และประชาชน เพื่ออำนวยความสะดวกและสร้างความประทับใจแก่ผู้จัดงานและผู้เข้าร่วมงาน และสอดคล้องกับ Marchoo (2021) พบว่า การพัฒนาเมืองไมซ์ที่ดีเพื่อรองรับงานไมซ์ในระยะยาวจำเป็นต้องส่งเสริมยุทธศาสตร์ของเมืองผ่านการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐและเอกชน เพื่อขับเคลื่อนอุตสาหกรรมไมซ์อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ที่ 3 ภาพลักษณ์และความโดดเด่นของเมือง ประกอบด้วย 8 ตัวแปร พบว่า การฉายภาพลักษณ์ที่ดีของเมืองสู่สายตานักเดินทางไมซ์ สามารถช่วยกระตุ้นให้เกิดการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลในพื้นที่มากยิ่งขึ้น รวมไปถึงการเดินทางมาร่วมงานตามกระแสความนิยมของภาพลักษณ์ของเมืองที่โดดเด่น สอดคล้องกับ Sethasathien (2017) พบว่า ประเทศไทย มีความโดดเด่นด้านแหล่งท่องเที่ยว วัฒนธรรม และบุคลิกอ่อนน้อมของผู้คน ซึ่งภาพลักษณ์เชื่อมโยงกับการสร้างภาพลักษณ์ของเมืองในการสร้างความน่าดึงดูดและเอกลักษณ์ที่ชัดเจน ส่งผลการดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาในประเทศ และ Tippeng (2018) พบว่า การพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของจังหวัดสงขลา ให้ก้าวสู่ระดับสากลมีการดำเนินการใน 4 แนวทาง ได้แก่ 1) การส่งเสริมการจัดงานไมซ์ภายในประเทศผ่านหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ เพื่อสร้างภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นจากนักเดินทางไมซ์ภายนอก 2) การส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวไมซ์ของจังหวัดผ่านการจัดกิจกรรมและความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่ 3) การพัฒนากิจกรรมไมซ์ในพื้นที่เพื่อให้นักพลายเออร์และคนในท้องถิ่นเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นในการจัดงาน และ 4) การส่งเสริมกิจกรรมประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพลักษณ์ของจังหวัดสงขลาให้เป็นที่รู้จักในกลุ่มนักเดินทางไมซ์

องค์ความรู้ที่ 4 บุคลากรในการสนับสนุนการจัดงาน ประกอบด้วย 8 ตัวแปร พบว่า การพัฒนาบุคลากรในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลจำเป็นต้องเสริมสร้างความรู้และทักษะด้านการให้บริการอย่างมืออาชีพ ความเข้าใจในหลักปฏิบัติด้านฮาลาล ทักษะการสื่อสารหลายภาษา และการแต่งกายที่เหมาะสม รวมไปถึงควรมีข้อมูลผู้ประกอบการทั้งในและต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนในระดับสากล สอดคล้องกับ Halal Institute et al. (2023) พบว่า ความสำเร็จของการจัดงานประชุมและนิทรรศการที่เป็นมิตรกับมุสลิมมีผลมาจากความพร้อมของบุคลากรที่ต้องมีความรู้ด้านการจัดงานและหลักการศาสนาอิสลาม การตระหนักถึงความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม การมีทักษะการสื่อสารหลายภาษา การมีทัศนคติที่เป็นมิตร และการแต่งกายสุภาพเรียบร้อยในการให้บริการ และ Limpanawetsakul et al. (2016) พบว่า ผู้จัดงานแสดงสินค้าที่มีประสิทธิภาพควรมีคุณสมบัติ 8 ประการ ได้แก่ 1) ความสามารถในการทำงานเป็นทีม 2) ทักษะการสื่อสารที่ดี 3) บุคลิกภาพที่ดีเพื่อสร้างความเชื่อมั่น 4) ความรู้ด้านภาษาเพื่อประสานงานกับผู้ร่วมงานชาวต่างชาติ 5) ความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างความแตกต่าง 6) ความรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ 7) คุณธรรมและจริยธรรมในการดำเนินงานอย่างโปร่งใส และ 8) การสร้างแรงจูงใจให้บุคลากร

องค์ความรู้ที่ 5 ความพร้อมของระบบขนส่งและการคมนาคม ประกอบด้วย 6 ตัวแปร พบว่า ระบบขนส่งและการคมนาคมเป็นตัวแปรสำคัญในการพิจารณาเดินทางมาเข้าร่วมงาน หากไม่มีระบบขนส่งสาธารณะในการเดินทางมายังสถานที่จัดงาน ผู้เข้าร่วมงานมักจะไม่ได้รับการพิจารณาให้เป็นสถานที่จัดงานที่เหมาะสม สอดคล้องกับ Pharithongsakorn et al. (2020) พบว่า ระบบขนส่งมวลชนทั้งทางบก ทางราง และทางอากาศเป็นปัจจัยแรกที่ส่งผลต่อประสบการณ์ของ

ผู้เข้าร่วมงาน การพัฒนาเมืองโมซ์จึงต้องให้ความสำคัญกับระบบขนส่งดังกล่าว หากขาดระบบขนส่งสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ เมืองจะสูญเสียโอกาสในการดึงดูดผู้เข้าร่วมงานโมซ์และขีดความสามารถในการแข่งขันในระยะยาว Teerarat and Pasunon (2020) พบว่า ระบบโครงสร้างพื้นฐานและเครือข่ายการคมนาคมที่ดีมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากผู้เข้าร่วมงานให้ความสำคัญกับความสะดวกในการเดินทางและการใช้เวลาที่คุ้มค่า ส่งผลให้เมืองต้องมีระบบขนส่งที่เชื่อมโยงการเดินทางทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศอย่างเหมาะสม

องค์ประกอบที่ 6 ความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดงาน ประกอบด้วย 6 ตัวแปร พบว่าการตัดสินใจเข้าร่วมงานแสดงสินค้าฮาลาลของผู้เข้าร่วมงานได้รับอิทธิพลจากสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการระหว่างการเข้าร่วมงานแสดงสินค้าซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ เมืองจึงควรพิจารณาความพร้อมของสถานที่ท่องเที่ยวที่รองรับชาวมุสลิม มาตรฐานฮาลาลของร้านอาหารในพื้นที่ และการสนับสนุนจากซัพพลายเออร์ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านฮาลาล นอกจากนี้ ควรมีโรงแรมที่พักเพียงพอและเป็นมิตรกับมุสลิม พร้อมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานสำหรับชาวมุสลิม เพื่อสร้างความประทับใจและประสบการณ์ที่ดีในการเข้าร่วมงาน สอดคล้องกับ Teerarat and Pasunon (2020) พบว่า การมีศักยภาพในการจัดหาที่พักที่เพียงพอและราคาที่เหมาะสมในเมืองรอง จะช่วยดึงดูดความสนใจจากผู้จัดงานและส่งเสริมให้มีการจัดงานในพื้นที่ ตลอดจนการมีบทบาทสำคัญในการพิจารณาเลือกเข้าร่วมงานของนักเดินทางโมซ์

สรุปผล

จากการศึกษาศักยภาพของเมืองและองค์ประกอบเชิงสำรวจศักยภาพของเมืองสู่ความสำเร็จในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลระดับนานาชาติ สามารถสะท้อนเป็นองค์ประกอบหลักสำคัญ 6 ด้าน ได้แก่ ความพร้อมของสถานที่ที่ต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านพิธีกรรมฮาลาลและมาตรฐานสถานที่จัดงาน ความพร้อมของหน่วยงานสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน ภาพลักษณ์เมืองที่สะท้อนถึงความปลอดภัยและวัฒนธรรมอิสลาม การพัฒนาบุคลากรที่มีทักษะการสื่อสารหลายภาษา ระบบขนส่งและคมนาคมที่เข้าถึงได้สะดวก และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น ร้านอาหารและโรงแรมที่เป็นมิตรกับมุสลิม ซึ่งการพัฒนาองค์ประกอบดังกล่าวจะช่วยให้เมืองสามารถรองรับและดึงดูดผู้เข้าร่วมงานจากนานาชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเชิงนโยบาย

ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบศักยภาพของเมืองสู่ความสำเร็จในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลระดับนานาชาติ ดังนี้

1. จากวัตถุประสงค์ 1 ผลการวิจัยที่ พบว่า ศักยภาพของเมืองสู่ความสำเร็จในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลระดับนานาชาติ ประกอบด้วย 6 ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาเมือง ได้แก่ 1) ด้านระบบขนส่งและการคมนาคมที่สะดวกสบายในการเข้าถึงสถานที่จัดงาน 2) ด้านภาพลักษณ์และความโดดเด่นของเมือง 3) ด้านความพร้อมของสถานที่จัดงาน 4) ด้านหน่วยงานสนับสนุนที่จำเป็นต้องขับเคลื่อนอุตสาหกรรมฮาลาล 5) ด้านที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้เข้าร่วมงาน และสุดท้าย 6) ด้านบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาล ซึ่งเมืองในการจัดงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดงานแสดงสินค้าฯ สามารถนำองค์ประกอบต่างๆ ไปใช้

เป็นแนวทาง เกณฑ์การพิจารณา หรือต่อยอดในการทำคู่มือแนวทางการจัดงานแสดงสินค้าสาละระดับนานาชาติต่อไปได้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้เข้าร่วมงานและผู้จัดงาน ตลอดจนยกระดับการจัดงานแสดงสินค้าสาละระดับนานาชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

2. จากวัตถุประสงค์ 2 สามารถแบ่งผลการวิจัยที่สำคัญแบ่งได้ดังนี้

2.1 เพื่อสร้างความพร้อมสถานที่จัดงานแสดงสินค้าสาละ สถานที่จัดงานควรได้รับมาตรฐานสถานที่จัดงานที่เป็นระดับประเทศหรือนานาชาติ ดังนั้นสถานที่จัดงานแสดงสินค้าจำเป็นต้องขอรับมาตรฐานสถานที่จัดงาน อาทิ มาตรฐาน Thailand MICE Venue Standard มาตรฐาน ASEAN MICE Venue Standard จาก สสปน. เพื่อยกระดับความพร้อมของสถานที่จัดงานให้ตอบโจทย์ความสามารถในการรองรับผู้เข้าร่วมงานชาวมุสลิมอย่างแท้จริง ตลอดจนควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้เข้าร่วมงานชาวมุสลิม อาทิ ห้องละหมาด ห้องอาบน้ำละหมาด ซึ่งภายในประกอบด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับอย่างครบครันและทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอให้บริการ เป็นต้น

2.2 เพื่อสร้างความพร้อมของหน่วยงานในการสนับสนุนการจัดงาน หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องสามารถต่อยอดการส่งเสริมการจัดงานแสดงสินค้าสาละระดับนานาชาติในพื้นที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมืองควรมีการวางแผนการขับเคลื่อนการจัดงานไม่ซ้ำอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้นเมือง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการจัดงานแสดงสินค้าสาละจำเป็นต้องกำหนดแผนงาน และงบประมาณอย่างชัดเจนในหน่วยงานของตนเอง เพื่อให้เกิดการดำเนินงานเป็นไปอย่างยั่งยืน

2.3 เพื่อสร้างภาพลักษณ์และความโดดเด่นให้กับเมือง และเพิ่มความน่าเชื่อถือและเกิดการยกระดับภายในงานอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้นเจ้าของงานและผู้จัดงานควรมีการสนับสนุนการจัดงานแสดงสินค้าในรูปแบบธุรกิจกับธุรกิจ (Business to Business) เพื่อสร้างการรับรู้และกระจายกลุ่มลูกค้าเชิงธุรกิจในระดับนานาชาติ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นเพียงการวิจัยที่มุ่งเน้นการศึกษาศักยภาพภาพงานแสดงสินค้าสาละเท่านั้น ซึ่งผู้วิจัยท่านอื่น ๆ สามารถนำไปต่อยอดการศึกษาศักยภาพการจัดงานแสดงสินค้าในอุตสาหกรรมอื่น ๆ ได้ เพื่อต่อยอดการจัดงานแสดงสินค้าระดับนานาชาติในหลากหลายมิติ หรือวางแผนสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานภาครัฐ

2. การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิจัยในพื้นที่เฉพาะจังหวัดสงขลา ซึ่งอาจมีบริบทการจัดงานที่แตกต่างไปจากพื้นที่อื่น ๆ ดังนั้นผู้วิจัยที่ต้องการต่อยอดงานวิจัยควรมีการเทียบเคียงกับงานแสดงสินค้าอื่น ๆ ที่อยู่ในพื้นที่เพื่อให้เกิดการดำเนินงานวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ใหม่

การพัฒนาการจัดงานแสดงสินค้าสาละสู่เวทีระดับนานาชาติถือเป็นบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของเมือง ทั้งการเปิดโอกาสให้กับผู้ประกอบการและประชาชนในพื้นที่ได้สร้างรายได้ สร้างงาน และสร้างอาชีพ รวมไปถึงการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจเชื่อมโยงระหว่างประเทศกลุ่มเป้าหมาย ดังนั้นเมืองจำเป็นต้องมีศักยภาพของเมืองในการรองรับการจัดงานแสดงสินค้าสาละเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความพร้อมสถานที่จัดงานแสดงสินค้าสาละ 2) ด้านความพร้อมของหน่วยงานในการสนับสนุนการจัดงาน 3) ด้านภาพลักษณ์และความโดดเด่นของเมือง 4) ด้านบุคลากรในการสนับสนุนการจัดงาน 5) ด้านความพร้อมของระบบขนส่งและการคมนาคม และ 6) ด้านความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดงาน เป็นต้น ดังแสดงในภาพที่ 1



ภาพที่ 1 ศักยภาพของเมืองสู่ความสำเร็จในการจัดงานแสดงสินค้าระดับนานาชาติ

Figure 1 The City's Potential for Success in Organizing an International Halal Exhibition

จากโมเดลดังกล่าวทำให้ทราบองค์ประกอบศักยภาพของเมืองสู่ความสำเร็จในการจัดงานแสดงสินค้าระดับนานาชาติ 6 ด้าน ทั้งนี้เมืองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปพัฒนาและต่อยอดการจัดงานแสดงสินค้าฮาลาลระดับนานาชาติให้สามารถดำเนินการจัดไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืนในการยกระดับการจัดงานในครั้งถัดไป

References

- Cochran, W. G. (1977). *Sampling Techniques* (3rd ed.). John Wiley and Sons.
- Department of International Trade Promotion. (2019). *Guide to organizing international exhibitions in the country* (DITP First published). https://oldweb.ditp.go.th/contents_attach/559540/559540.pdf
- Dickman, C.R. (1996). *Overview of the impacts of feral cats on Australian Native Fauna*. Australian Nature Conservation Agency.
- Grant, R.M. (1991). The resource-based theory of competitive advantage. *California Management Review*, 33(3), 2–23. DOI:10.1016/B978-0-7506-7088-3.50004-8
- Hair, J., Black, W., Babin, B., & Anderson, R. (2014). *Multivariate data analysis* (7th ed.). Pearson Prentice Hall.

- Halal Institute, Thailand Convention and Exhibition Bureau, & Prince of Songkla University. (2023). *Practices for Muslim-friendly meetings and exhibitions* (2nd ed.). Halal Institute, Prince of Songkla University.
- Kamphaengseri, A., Wongmontha, S., & Techakana, C. (2020). A Strategic Approach of Exhibition in Bangkok to Promote and Generate the Potential of MICE Industry in Thailand. *Dusit Thani College Journal*, 14(2), 103–120. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/journaldtc/article/view/243424>
- Limpanawetsakul, P. (2016). *Core competency indicators development following to conjoint of labour characteristic in supply chain exhibition business*[Doctoral dissertation, Silpakorn University].
- Marchoo, W. (2022). A potential development of Surat Thani to be Thailand MICE City. *Journal of Yala Rajabhat University*, 17(1), 89–97. https://so04.tci-thaijo.org/index.php/yru_human/article/view/249082
- Mustafa, G., Aslam, M.A., & Nazeer, S. (2021). Muslim community of Thailand in historical perspective. *Deptt. of Islamic Studies & Arabic GCUF*, (20), 65–80.
- Pharitpongsakorn, K., Khoku, K., Samphearod, T., & Thothang, P. (2020). Guidelines for mice city development with SWOT analysis. *Journal of MCU Nakhondhat*, 7(12), 406–420. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JMND/article/view/249132>
- Phulphattharachiwin, J. (2005). Future research with EDFR. *Journal of Educational Administration Khon Kaen University*, 1(2), 19–20.
- Ramirez, C.A.A. (2021). San Carlos City, Negros occidental: prospects and perspectives as meetings, incentives, conventions, and exhibitions destination. *Philippine Social Science Journal*, 4(2), 90–103. DOI:10.52006/main.v4i2.317
- Romyen, R. & Jaroenwisan, K. (2022) Applying the concept of quality management to build competitiveness of mice destinations for mice organizers. *Dusit Thani College Journal*, 16(2), 290–303. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/journaldtc/article/view/263314>
- Sethasathien, W. (2017). Potential and readiness of Chiang Mai for mice business. *Journal of Graduate Research*, 8(1), 199–215. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/banditvijai/article/view/95827>

- Smithtun, S., Jaroenwisarn, J., & Puripakdee, S. (2023). Capabilities needed for organizers to create own exhibitions toward business sustainability. *Romphruek Journal of the Humanities and Social Sciences*, 41(3), 88–106. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/romphruekj/article/view/261238>
- Songkhla Provincial Public Relation Office. (2024). Halal Institute, Prince of Songkla University organizes a big event!. The Biggest Halal International Exhibition and Conference 2024 in the South, World HAPEx 2024 "Halal for Tourism and Health Services". Songkhla Provincial Public Relation Office. <https://songkhla.prd.go.th/th/content/category/detail/id/9/iid/319945>
- Teerarat, S., & Pasunon, P. (2020). the analysis of second tier city's readiness for decision making of mice events in Thailand: viewpoints of stakeholders in central, northeastern and southern regions. *Romphruek Journal of the Humanities and Social Sciences*, 32(2), 22–33. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/romphruekj/article/view/239913>
- Teerarat, S., & Pooripakdee, S. (2020). Perceptions of 2nd tier city's attractiveness in Thailand that affect corporate meetings and incentive travel business's preferences. *Journal of Yala Rajabhat University*, 16(3), 337–347. https://so04.tci-thaijo.org/index.php/yrj_human/article/view/241849
- Tippeng, S. (2018). *Strategies for creating competitive advantage for Songkhla Province in the MICE industry in Thailand*[Doctoral dissertation, University of Phayao].
- Tippeng, S., Wongmonta, S., Techakana, J., & Na Talang, C. (2019). A Development of MICE Industry potentially in Songkhla Province, Thailand. *Journal of Academic Education Journal Chiang Rai Rajabhat University*, 14(2), 299–310.
- Thailand Convention and Exhibition Bureau. (2020). *Exhibition*. Thailand Convention and Exhibition Bureau.
- Thailand Convention and Exhibition Bureau. (2021). *Exhibition* (2nd ed.). Thailand Convention and Exhibition Bureau.
- Thailand Convention and Exhibition Bureau. (2024). *MICE statistics*. MICE Intelligence and Innovation Department. <https://intelligence.businesseventsthailand.com/en/page/mice-dashboard>
- Wongsuwan, P. (2020). Service quality on service's tradeshow's performance in Thailand. *Journal of Graduate School of Commerce–Burapha Review*, 15(1) 185–194. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/GSC/article/view/217858>

Worapreeda, P., Jongmeesuk, T., Tossamas, P., Phromsathit, S., Ubollert, R., & Sinturat, K.
(2017). The potential evaluation of Buriram town municipality on preparedness to enter to
ASEAN economics community. *RAMMAYASARN: Journal of Humanities and Social
Sciences*, 15(1), 181–188.